

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 44
forkastedes, idet 58 stemte for, 78 imod.

Ændringsforslag nr. 45, 47 og 50
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 46 og 48
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 51
vedtoges med 70 stemmer mod 21; 45 stemte
hverken for eller imod.

§ 26 med de foretagne ændringer, æn-
dringsforslag nr. 52 og 53, § 27, således æn-
dret, og § 28
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand-
ling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling
i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af:

*Forslag til lov om ansættelse og opkrævning
m.v. af skat ved kulbrinteindvinding.*

(Lovforslag nr. L 132. Fremsat 24/2 82.
Første behandling 11/3 82. Betænkning 2/4
82).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betæn-
kingen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet
ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforsla-
gene samt spørgsmålet om lovforslagets over-
gang til tredje behandling sattes til forhand-
ling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-3, ændringsforslag nr. 1, § 4, således
ændret, § 5, ændringsforslag nr. 2 og 3, § 6,
således ændret, og §§ 7-15

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand-
ling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til
tredje behandling uden fornyet udvalgsbe-
handling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-
te forslag (*Tilråb: Der ønskes udvalgsbe-
handling!*).

Lovforslaget går herefter til fornyet be-
handling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af:

*Forslag til folketingsbeslutning om at gøre
det mere fordelagtigt at forøge sin indkomst.*

[Af Gammelgaard (KF) m.fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 58. Fremsat 19/3
82).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg tror, jeg kan fatte mig i korthed ved
denne førstebehandling, idet forslagsstillerne
ikke har føjet noget nyt til argumentationen
for det ligelydende forslag, der blev fremsat i
sidste samling. Jeg kan derfor i hovedsagen
opsummere de synspunkter, regeringen gjorde
gældende i fjor.

Dér sagde vi – og vi mener stadig – at det
selvfølgelig skal kunne betale sig for den en-
kelte at forøge sin indkomst, og det er da
også helt overvejende tilfældet i dag. De
spørgsmål, der stilles, er i virkeligheden også:
hvor godt skal det kunne betale sig, og hvem
skal betale det? En høj grad af indkomstud-
ligning har den uundgåelige konsekvens, at
en forøgelse af indkomsten i retning af større
indkomster for dem, der har midlerne, fører
til en stærkere beskatning af dem, der er fat-
tigere.

Regeringen og et flertal i tinget finder
imidlertid, det er rimeligt, at der sker en ud-
ligning, og vi finder det helt uacceptabelt, at
skattelettelser eller store offentlige tilskud til

[Økonomiministeren]

folk med høje indkomster skal betales af familier med små midler. Vi finder heller ikke, at der er noget solidt grundlag for at tro, at skatte- og tilskudssystemet lægger nogen urimelig dæmper på folks lyst til påtage sig arbejde. Det gælder ikke mindst i den nuværende situation, hvor alle kræfter efter vor opfattelse først og fremmest bør samles om at skaffe mere beskæftigelse, især til de unge.

Når dette er sagt, vil jeg gerne gentage, at regeringen er indstillet på at rette op på uheldige tilfælde af samspil mellem beskatning af merindkomst og bortfald af indkomstafhængige ydelser.

I bemærkningerne til beslutningsforslaget bringes nogle eksempler på sådanne samspilstilfælde vedrørende pensionister, som ikke var med sidste år. Jeg er for så vidt enig i, at nogle af de værste samspilsproblemer berører pensionisterne. For dem af vore ældre medborgere, der møder disse problemer, er vanskeligheden nok ikke så meget, at der ikke er tilstrækkelig tilskyndelse til at tage arbejde; derimod kunne man ligesom forslagsstillerne spørge, om tilskyndelsen til at spare op til alderdommen er tilstrækkelig stor set ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt. Man kan i denne forbindelse vel ikke lukke øjnene for den meget store opsparring til pensionsformål, der foregår i dag i en lang række former, selv om man måske nok kunne diskutere, om den sker i den rigtige form, om fordelingen af opsparingen er den mest ønskelige. Jeg finder imidlertid ikke, at der er grund til at gå nærmere ind på pensionisternes situation, navnlig ikke når der meget snart vil foreligge et resultat af ældrekommissionens arbejde.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at lovmodellen er et nyttigt redskab til at søge omfanget af eventuelle samspilsproblemer belyst. Lovmodelrådets sekretariat har allerede ydet væsentlige bidrag til den redegørelse fra det faste socialindkomstudvalg, der er omtalt i bemærkningerne til forslaget, samt til ældrekommissionens arbejde.

Jeg kan også oplyse, at der inden længe vil foreligge en ny beretning fra lovmodelrådet, der bl.a. vil søge at give en mere omfattende beskrivelse af samspilsproblemernes omfang. Vanskelighederne ved at gennemføre en sådan analyse er imidlertid som ved meget andet lovmodelarbejde, at det statistiske grundlag endnu ikke er fuldt på højde

med de avancerede analysemetoder, der står til rådighed. Der er imidlertid sket forbedringer, så vi i dag står med et bedre datagrundlag end i fjor. En virkelig tilbundsgående undersøgelse af samordningsproblemerne forudsætter imidlertid nok, at lovmodellens datagrundlag udvides med statistik, der bygger på de oplysninger, der forefindes i de registre, der er oprettet af kommunerne til brug ved administration af vigtige lovområder som folkepension, børnetilskud og bolig sikring. Der er i dag arbejde i gang for at sikre en hensigtsmæssig og smidig statistisk udnyttelse af dette materiale. Det er et arbejde, der både er tid- og ressourcekrævende, men jeg tror, at der vil være almindelig interesse for, at det fremmes mest muligt.

Til slut vil jeg gerne gentage sidste års tilsagn om, at jeg, i det omfang det er muligt, vil lade foretage lovmodelberegninger til brug for udvalgsbehandlingen af forslaget.

Erenbjerg (S):

Dette er et genbrugsforslag fra de konservatives arkiver, der tidligere er afvist her i folketings salen, og derfor må forslaget vel alene betragtes som et forsøg på at pudse den konservative partiglorie. Vi vil afvise forslaget, som vi tidligere har afvist det, alene på grund af de asociale aspekter, der er indbygget i forslaget.

Forslaget går kort og godt ud på, at de dårligst stillede i samfundet skal give afkald på diverse former for ydelser og støtte, for at de mere velbærgede kan få noget mere. Det er ren konservativ snak, som man kan forstå. Det er i grunden forbavsende, at der i det konservative folkepartis folketingsgruppe kan skabes flertal for at fremsætte et sådant forslag. Folkepensionen skal gøres lige for alle uanset formue og indkomst; nogle skal have mere, men de, der i dag har størst behov for folkepensionen plus ydelser, skal beskæres. Alle skal have samme børnetilskud, men de statslige udgifter skal ikke ændres. De velbærgede skal have mere, de dårligst stillede skal lide afsavn. De, der er ramt af arbejdsløshed, skal beskæres, og hele socialindkomstbegrebet skal afskaffes.

Vi kan erklære os enige i, at proportionalstrækket skal forlænges. Denne forlængelse skal ikke betales af de mennesker, der er dårligt stillet i forvejen, men i stedet gennem en

[Erenbjerg]

sanering af den fradragsjungle, vores skatte-lovgivning er velsignet med.

Jeg skal slutte med at afvise forslaget, som vi tidligere har afvist det, og for ikke at skabe falske forhåbninger skal jeg oplyse, at vi også fremover vil afvise konservative genbrugsforslag med asocialt indhold.

Anders Andersen (V):

Venstre er principielt enig med de konservative i det forslag, der ligger her. Det er vigtigt, at vi har en skattelovgivning og en sociallovgivning, der er udformet sådan, at det kan betale sig at gøre en ekstra indsats, at det kan betale sig at forøge sin indtjening, uden at skattelovgivningen og sociallovgivningen, skal vi sige næsten ét hundrede procent sluger den forøgelse, der finder sted.

Når det er sagt, er det nok også rigtigt at sige, at det jo ikke er et nyt spørgsmål. Det er et spørgsmål, der har været rejst mange gange her i Folketinget og har været drøftet igennem mange år, og når det ikke har fundet sin løsning på nuværende tidspunkt, så er årsagen nok den, at det er meget vanskeligt at finde løsninger, som tilgodeser de hensyn, der skal tages. Man må vel også erkende, at vanskelighederne eller problemstillingen er blevet forværret igennem de senere år, for med forøget beskatning forværres problemstillingen. Med stigende aftrapning af offentlige ydelser skabes der flere problemer, og med stigende offentlige ydelser skabes der også flere problemer. Det vil altså sige, at det i virkeligheden er blevet vanskeligere at finde de generelle løsninger, som kan medvirke til at imødekomme de forudsætninger, vi også fra venstres side har. Det har ikke gjort det lettere, at man har indført socialindkomsten. Også den har øvet en uheldig virkning på den problemstilling, vi her taler om. Det er også afvejning af, hvor langt man kan gå under de nuværende økonomiske forhold, f.eks. med at formindske aftrapningen, hvilket vil lade folk beholde en større del af deres ekstra indtjening, eller med at gennemføre en lavere beskatning, en forlængelse af proportionalstrækket og lignende ting, som jo har visse økonomiske virkninger.

De mange problemer, jeg her har peget på, løses ikke på baggrund af en lovmodel eller på baggrund af bedre statistik. Vi kan måske under udvalgsarbejdet få nogle flere oplys-

ninger, men jeg tror i og for sig, at vi kender problemstillingen, og jeg tror ikke, at man igennem statistiske oplysninger eller på anden måde kan løse problemerne.

Vi vil fra venstres side være med til under udvalgsbehandlingen positivt at undersøge, hvilke muligheder der under de nuværende forhold er til rådighed.

Rahbæk Møller (SF):

Dette forslag er en genfremsættelse, og det er det ikke blevet bedre af. Jeg skal medgive, at problemet med samspillet mellem aftrapning af sociale ydelser og skattesystemet er alvorligt, og at der er grund til at se på en aftrapning af de enkelte ydelser. Men det, det konservative folkeparti vil med dette forslag, er at udnytte dette problem til at opnå en generel omfordeling til fordel for de bedst stillede. Der foreslås skattelettelser, der ensidigt vil gavne dem med indkomster over proportionalstrækket, og der foreslås forbedring af de sociale ydelser til dem, der har i forvejen. Provenutabet foreslås betalt med besparelser. Jeg går ud fra, at det er VK-planens asociale nedskæringer, der tales om. Hensigten med dette forslag er alene at udnytte et alvorligt problem til at opnå fordele for de bedst stillede i samfundet på de dårligst stillede bekostning. Vi afviser naturligvis noget sådant.

Ove Jensen (FP):

Fremskridtspartiet kan gå ét hundrede procent ind for en betydelig lettelse af indkomstbeskatningen, men vi mener ikke, det skal gøres ved at forlænge proportionalstrækket, hvad de konservative her foreslår. Vi vil give store indkomstskattelettelser ved en væsentlig forhøjelse af den skattefrie bundgrænse.

Forslaget fra de konservative er i øvrigt et godt eksempel på, at der ikke er alt for megen sammenhæng i de konservatives politik. For at kunne give indkomstskattelettelser er det nødvendigt at gennemføre store offentlige besparelser, og det vil de konservative ikke være med til, i hvert fald ikke besparelser, der virkelig batter noget, og som kan rette situationen op. De konservative har stemt ja til et finanslovsforslag med et kæmpeunderskud, der gør det umuligt at gennemføre indkomstskattelettelser. Og når man ved

[Ove Jensen]

det, er det svært at tage dette forslag fra de konservative alvorligt. Forslaget er et godt eksempel på, hvordan de konservative forsøger at vinde tilslutning til en økonomisk politik, der er uden sammenhæng.

Bente Juncker (CD):

CD er meget enige med forslagsstillerne i deres synspunkter, at det skal kunne betale sig at tjene penge. Beslutningsforslagets konsekvenser er dog meget vidtgående, og det vil kræve en lang række ændringer i vores skatte- og sociallovgivning. Det er rigtigt, som det er påpeget i forslaget, at det netop er mellemindkomsterne, der bliver ramt, og en væsentlig forhøjelse af proportionalstrækket vil kunne løse en del af det problem. Der peges på en række konkrete områder, hvor beskatning og offentlige ydelser griber ind i hinanden. CD vil gerne medvirke positivt under udvalgsarbejdet.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det konservative folkepartis forslag er jo, som det allerede er bemærket, en ganganger. Der blev sagt, at det er et forslag, der er hevet frem af arkivet. Det kan godt være, men det belyser alligevel et væsentligt problem, nemlig samspillet mellem indkomstfremgang og sociale ydelser. De konservative ønsker problemet afhjulpet ved først og fremmest at forlænge proportionalstrækket. Jeg er enig i, at enhver skattereform må bygge på en kraftig forlængelse af proportionalstrækket. Jeg tror slet ikke, at vi kan nå til bunds med en skattereform, medmindre vi får en fordobling af proportionalstrækket. Men jeg tror ikke på, at det er muligt at gennemføre en sådan forlængelse af proportionalstrækket uden som led i en samlet skattereform.

Det andet problem, de konservative taler om, sammenstødet mellem indkomstfremgang og sociale ydelser, er noget, som jeg tror det er mere end 10 år siden vi fra radikal side rejste her i salen. Der er sket ganske få fremskridt, de er små, og jeg er enig med de konservative i, at vi må holde fast ved, at dette problem skal løses. De konservative nævner, at vi kan komme ud for marginalbeskatninger på indtil 100 pct. Jeg mener, at vi i outrerede ydertilfælde kan komme op på at skulle yde over 100 pct. i skat og bortfald af social bistand.

Jeg mener ikke, at folkettingen kan tillade sig at give slip på dette problem, før der er fundet en løsning. Jeg er også enig i, at løsningen formentlig kan findes i en forlængelse af proportionalstrækket. Jeg håber derfor, at de konservative, såfremt de sætter det at fjerne sammenstødet mellem indkomstfremgang og sociale ydelser højt, vil arbejde med på en ny skattereform. En egentlig skattereform – det siger jeg med det samme, fordi man nikker fra konservativ side – nås ikke, uden man griber ind på områder, hvor ingen af os formentlig er særlig glade for at gribe ind. Jeg har bestemt ikke noget imod, at dette forslag er hevet frem fra arkivet for at holde interessen for problemet levende.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi erkender og har altid erkendt samspilsproblemerne. I mange år har vi fremført det uheldige i, at vi ikke ønsker med en lovgivning at ændre disse forhold. De har eksisteret i mangfoldige år, men vi har aldrig villet gøre noget rigtig ved det. Vi har prøvet med socialindkomsten at komme visse misbrug til livs, men socialindkomsten har ikke fået den betydning på det område, som den skulle have, idet man ikke har taget de væsentligste områder med ind under socialindkomsten. Derved virker socialindkomsten ikke, den kommer kun til at virke på en gruppe, som den i grunden ikke skulle virke på, nemlig mellemindkomsterne, medens de høje indkomster ikke berøres i væsentlig grad af socialindkomstbegrebet.

Så er det spørgsmålet, om man vil ændre det, og selvfølgelig kan man ofre en masse penge på at fjerne samspilsproblemerne, men hvis man mener, at det statsfinansielt skal være neutralt, så er det en omfordeling, vi må have lavet. Det kan man gøre på ganske enkel måde, simpelt hen ved én gang for alle, som jeg har sagt næsten 117 gange herinde, at prøve på at samordne vores skattesystem og vores socialsystem. Det er den eneste ordentlige vej at gå; så kan man få fjernet disse problemer. En anden vej, man kan gå, er helt at fjerne den progressive beskatning. Så vil det være muligt at sørge for, at sociale ydelser ikke aftrappes på en måde, som bevirker, at man beskattes med beløb, som er større end indtjeningsforøgelsen.

[Arne Bjerregaard]

Hvis de konservative vil være med til det, så er vi parate til at diskutere det. Vi er nemlig enige i målsætningen: vi må have fjernet samspilsproblemerne, men det kræver altså, at man vil være med til nogle omfordelinger i samfundet, således at de, som har de højeste indtægter, og som kan lukre på visse fradragsmuligheder i vort skattesystem, får færre muligheder. De øgede indtægter, vi dér får, kan vi bruge til at fjerne samspilsproblemerne for mellemindkomsterne, for det er dér, de ligger, de kan ikke ligge andre steder. De, der har gavn af vores nuværende system, er de højest lønnede, dem med de højeste indkomster, og dem med de laveste indkomster, dem, der er imellem, må betale gildet, det er dem, der bliver ramt. Vil de konservative være med til dette, vil vi meget gerne diskutere det, for vi mener som de konservative, at vi må have løst disse problemer.

Og det nonsens, man kom med fra socialdemokratiet, at det ikke vil være med til noget asocialt! Ja men det er netop det, socialdemokratiet i mange år har været med til. Det har fastholdt et system, som er så asocialt, som det være kan. Jeg synes, at socialdemokratiet i stedet for at sige dette skulle have taget imod den konservative udfordring og have sagt: her er problemer, vi vil være med til at løse, og bliver vi enige om at nå et bestemt mål, så finder vi vel også vejene frem mod dette mål.

Vi vil gerne være med til at diskutere dette i udvalget.

Gammelgaard (KF):

På baggrund af første behandling her i dag takker jeg for tilslutningen fra et flertal her i salen, som ønsker at gå seriøst ind i en drøftelse af løsningen af de rejste problemer. Der har været nuancer, hvad angår løsningsmodellerne, men et stort flertal ønsker, at vi skal kigge nøje på det samspilsproblem, som er så alvorligt for store befolkningsgrupper. Det har været interessant at høre fra nogle enkelte ordførere, som helt måtte afvise forslaget, at de nok var klar over, at problemet var til stede, men at de så sandelig ikke havde nogen løsning på det. Der var ikke noget alternativ. Det gjaldt f.eks. den socialdemokratiske ordfører, som brugte meget stærke bemærkninger om dette forslag, og det gjaldt

SFs ordfører og enkelte andre ordførere – de havde ingen løsningsmodeller.

Jeg vil derefter gerne takke økonomiministeren for, synes jeg, et meget positivt indlæg her i dag. Økonomiministeren sagde ganske vist, at der ikke var føjet noget nyt til argumentationen med det foreliggende forslag. Det er ikke ganske rigtigt. Det ligger således, at siden vi første gang behandlede dette forslag, i samlingen 1980–81, er indkomstskatteprocenterne steget for nogle grupper, og socialindkomstens virkninger er slået igennem. Begge dele har gjort problemet større, altså problemet med, at det i realiteten ikke kan betale sig at forøge sin indkomst på grund af den progressive statsskat og på grund af de indkomstafhængige offentlige ydelser. Det ligger således, at de værste eksempler på uheldige virkninger af samspilsproblemet findes inden for de svagest stillede grupper, nemlig folkepensionister med lav indkomst og modtagere af sociale ydelser, der rammes af socialindkomsten. Jeg synes, at det par ordførere, som kaldte dette for et asocialt forslag, skal bemærke sig, at dem, samspilsproblemet går hårdest ud over, er de svagest stillede grupper.

Specielt hvad angår socialindkomstens virkninger, kan det nævnes, at der dels har været tale om egentlig inddragelse af ydelser, som af de pågældende tidligere ydelsesmodtagere med rette må opfattes som en art konfiskation, dels om, at samspilsproblemerne er blevet forværret på baggrund af de nye socialregler, og her tænkes der ikke mindst på børnefamilier, pensionister og især handicapfamilierne. Der er i forslagets bemærkninger nævnt en række eksempler på, hvorledes man »beskatter«, altså samspilsbeskatter disse grupper meget, meget hårdt.

Der er altså føjet noget nyt til argumentationen, må jeg sige til økonomiministeren. Men alligevel er jeg tilfreds med økonomiministerens tale, fordi han gav tilsagn om fornyede lovmodelberegninger. Det er altså således, at man følger meget nøje og stadig mere intensivt udviklingen med hensyn til samspilsproblemerne. Økonomiministeren sagde oven i købet, at der inden længe ville komme en ny beretning fra lovmodelrådet. Det synes jeg er en meget interessant udtalelse. Jeg havde netop i dag tænkt mig at spørge økonomiministeren, om det stadig væk var således, at lovmodelrådet arbejdede, men

[Gammelgaard]

det kan jeg altså nu forstå at det gør, og at vi snart får nogle nye resultater derfra.

Det, der er spørgsmålet, når datagrundlaget bliver mere og mere udbygget, og når det kommer til at stå mere og mere klart, hvor stort problemet er, er, hvad man så vil gøre rent politisk. Der kunne jeg godt ønske mig, at man ville gøre sig nogle egentlige konkrete overvejelser i regeringen med hensyn til løsning af de store problemer, som er nævnt i beslutningsforslaget. Man kan ikke blot henholde sig til, at datagrundlaget er i orden, og at der kommer den ene beretning efter den anden; man må også begynde at drage politiske konsekvenser af de oplysninger, som kommer frem.

Her er det det konservative folkepartis ønske, at man på skattensiden sikrer en betydelig lettelse af indkomstbeskatningen, bl. a. ved at forlænge proportionalstrækket og indføre en glidende skatteskala for den del af indkomsten, som ikke omfattes af proportionalbeskatning.

Hvad angår de indkomstafhængige ydelser, bliver man ganske enkelt nødt til at se på disse i den sammenhæng, som her er nævnt. Det betyder, at man for folkepensionens vedkommende, hvis man vil løse dette meget alvorlige problem, må forberede en reform, således at der udbetales en ens skattefri folkepension til alle. Det er i øvrigt noget, som tidligere har været lovet. Det var tanken, at midlerne fra den sociale pensionsfond skulle bruges til at påbegynde denne reform, og jeg håber så sandelig, at man stadig overvejer i regeringen, hvorledes man kan få gennemført en ens skattefri folkepension til alle. Man kan se af det eksempel, der er nævnt, og som ikke kan modbevise – socialministeren har ikke kunnet gøre det, og det er naturligvis heller ikke blevet gjort her i dag – at en folkepensionist, der har bare en lille bitte indkomst ved siden af folkepensionen, får beskattet denne ekstra indkomst med over 100 pct.

Man bliver også nødt til at kigge på daginstitutionsreglerne, så betalingen her i højere grad kommer til at variere efter driftsudgifternes størrelse og antallet af benyttede timer og i mindre grad efter forældreindkomsten. Hvad angår børnetilskuddene, må man nødvendigvis gå ind i overvejelser om, hvorledes de kan udbetales mere indkomstafhængigt. Ligeledes er det med hensyn til uddannelses-

støtten efter vor opfattelse faktisk umoralsk, at det stadig væk er således, at forældreindkomsten har indflydelse på denne støtte, og at de uddannelsessøgendes egen indkomst, altså deres egen arbejdsindsats, giver nedslag i uddannelsesstøtten.

Boligsikringsproblemerne må løses efter samme retningslinjer, som vi har nævnt, hvad angår de andre indkomstafhængige offentlige ydelser. Og man må nødvendigvis også se på dagpengesystemet. OECD har jo påpeget, at ikke mindst problemerne omkring dagpengesystemet er ret så væsentlige, hvis vi skal klare vor økonomiske situation. Det er i virkeligheden det, det drejer sig om. Det er de økonomiske problemer, vi har her i landet, som skal løses, og dem får vi ikke løst, førend det bliver mere fordelagtigt at forøge sin indkomst end nu.

Jeg vil være meget interesseret i at høre, om ministeren har konkrete betragtninger med hensyn til, hvad man agter at gøre for at løse de alvorlige samspilsproblemer, som lovmodelrådet og andre gang på gang har påvist absolut findes.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Regeringen mener naturligvis ikke, at alle disse problemer er løst. Som jeg også sagde i mine første bemærkninger, er vi klar over, at der både er nogle samspilsproblemer og nogle problemer med skatteskalaen, og vi har for længst bebudet, at vi gerne vil deltage i en skattereform. Men vi er nødt til at sige, ligesom det blev nævnt af den radikale ordfører, hr. Bernhard Baunsgaard, at det kræver, at man også er villig til at finde midler til at finansiere disse reformer. Hr. Bernhard Baunsgaard var så fin, at han ikke udtalte ordene, men sagde, at man også måtte gribe ind på områder, hvor man ikke kunne lide at gribe ind.

Der er ingen tvivl om, at hvis man skal forøge proportionalstrækket, sådan som de konservative og de radikale ønsker det, så er man i hvert fald nødt til at tage fat på de skattefrie renteindtægter. Det har jeg forstået at de radikale er parate til, men jeg har hidtil savnet tilslutning til denne tankegang fra de konservative, og jeg ser ikke, at de konservative i dag har bidraget med mere konkrete forslag til, hvordan man skal finansiere disse reformer.

Gammelgaard (KF):

Det er ikke rigtigt, at vi ikke fra konservativ side har påvist, hvorledes disse reformer kan finansieres. Vi har fremlagt en konkret besparelsesplan – det gjorde vi allerede forud for folketingsvalget den 8. december sidste år – og af denne fremgår det, at der fuldt socialt afbalanceret kan fremskaffes midler til flere af de reformer, vi her har peget på.

Det er således, at VK-planen, som det hed dengang – nu hedder det måske snarere KV-planen – indeholder en indkomstskattelettelser på 5½ mia kr. Og det er nøjagtigt, hvad det koster at forlænge proportionalstrækket til 175.000 kr. og indføre en glidende skatteskala for den del af indkomsten, som ikke omfattes af proportionalbeskatning. Der er således sammenhæng i den konservative politik. I øvrigt har vi påpeget, hvad angår de enkelte forslag om ændringer i tilskudssystemerne, at når udgifterne blev større på nogle områder, måtte man spare på andre områder.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på det generelle, at en gennemførelse af den nødvendige lovgivning, så det igen kan betale sig at gøre en ekstra indsats, i sig selv vil bevirke, at realindtægterne og dermed statens indtægter og den private opsparing vil blive forøget. Det er derfor særdeles sandsynligt, at en samlet reform for en stor del vil betale sig selv. Og den del, som ikke betaler sig selv, klares altså, som vi har påvist det, ved offtentlige besparelser.

Det er rigtigt, som det blev nævnt, at det ikke er noget nyt spørgsmål, vi her behandler. Det ligger således, at folketinget i midten af 1970erne i virkeligheden traf principbeslutning om, at samspilsproblemet nu skulle løses. Det er aldrig sket, tværtimod er problemerne blevet større og større.

Jeg håber, at vi under det fortsatte udvalgsarbejde, hvor der ligger en række ubesvarede spørgsmål, kan nå frem til konkrete løsninger, og jeg må altså endnu en gang påpege, at det konservative folkeparti klart har påvist, hvorledes disse ting økonomisk skal hænge sammen.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg er glad for, hr. Gammelgaard nu klart fortalte, at det er VK-planens asociale nedskæringer, bl. a. nedskæringer af dagpenge

og andre overførselsindkomster, der skal betale skattelettelserne til de bedst stillede. Vi ved nu, at det, der er tale om, er en overførsel fra den dårligst stillede halvdel af befolkningen til den bedst stillede halvdel.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg ved ikke, om det er forbigået hr. Gammelgaards opmærksomhed, at vælgerne afviste VK-planen ved det valg, der just er afholdt, og der er altså ingen mulighed for de konservative for at få tilslutning til finansiering gennem VK-planen. Hertil kommer, at jeg har forstået, at andre partier i det såkaldte firklover også har taget afstand fra VK-planens besparelser. Det er altså ikke nogen realistisk metode. Derfor må man sige, at det, der er tilslutning til her i dag, er i udvalget at arbejde med forskellige undersøgelser af, hvordan man kan løse nogle af problemerne, men uden at henvise til VK-planen; det er ikke en af de metoder, der kan anvendes til løsning af problemet.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Vi har fra konservativ side påpeget, at forslagene kan gennemføres, sådan som de ligger her, og vi har påvist, hvorledes man igennem besparelser af den størrelsesorden, som i den forbindelse vil være nødvendige, kan finansiere dette. Men vi vil hellere have noget end ingenting, det er da klart, og som jeg sagde før, ser vi hen til det udvalgsarbejde, som nu skal fortsætte med støtte fra, som økonomiministeren positivt har udtalt det, lovmodelrådet, således at vi i det mindste kan komme et stykke ad vejen med hensyn til løsning af disse meget alvorlige problemer. Jeg har blot påvist, at i det principielle forslag, vi her har fremsat, er der økonomisk sammenhæng. Hvis folketingets flertal kun ønsker at gå en del ad vejen, så får dette naturligvis også konservativ tilslutning. Nu må vi til at løse det problem, som igennem næsten et tiår har optaget sindene stærkt her i folketinget, og som i hvert fald er en hovedårsag til, at vi ikke har fået løst vore økonomiske problemer her i landet.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg skal ikke trække debatten længere ud, kun én gang til gentage, at man ikke klarer

[Økonomiministeren]

løsningen af disse problemer uden også at gå ind på, hvordan man skal finansiere disse skattelettelser ved andre indtægter. Da hr. Gammelgaard jo erkender, at der ikke er flertal for at finansiere det ved besparelser, så må det konservative parti altså acceptere, at hvis man skal løse disse problemer, må man finde andre indtægter, sådan som det også er blevet påpeget af den radikale ordfører her i dag.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Jeg går ud fra, at også regeringen vil være med til besparelser af en vis størrelsesorden, således at vi ad den vej kan komme i gang. Det kan da ikke være regeringens opfattelse, at man afviser enhver form for besparelser på de offentlige budgetter.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Må jeg forstå økonomiministerens indlæg sådan, at han er indstillet på, at regeringen skal løse de problemer, vi her har drøftet, helt og totalt, hvis vi går ind for beskætning af de skattefrie fonde m.v., og at man vil bruge det provenu, man dér får, til totalt at fjerne disse alvorlige problemer, som vi har haft i mangfoldige år?

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg blev ikke ganske klar over, om hr. Gammelgaard regnede mit parti med i flertallet for besparelser og tænkte på sociale besparelser. Hvis jeg skal regnes med, gør jeg opmærksom på, at den post på budgettet, som stiger voldsomt, er militæret, den stiger mellem 20 og 25 pct. fra den ene finanslov til den næste. Jeg vil gerne være med til besparelser, men ønsker man besparelser til at finansiere noget af denne størrelsesorden, kommer man ikke uden om det, der var forudsætningen, dengang hr. Gammelgaards parti og mit parti sad i regering sammen, nemlig at militæret ikke kan undtages, det må være ganske klart. Ønsker man at koncentrere sig om sociale besparelser, står vi af, og så er der kun andre beskætningsobjekter tilbage til at finansiere sådan noget som det her.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Den fortolkning, hr. Gammelgaard fremførte, kan jeg ikke tilslutte mig. Vi afviser ikke besparelser, men vi har afvist de konkrete besparelser, de konservative sammen med venstre før valget fremlagde. Kan man finde fornuftige besparelser, der ikke har social slagside, så vil vi meget gerne støtte dem. Men det er åbenbart for enhver, at dem kan man ikke finde i et sådant omfang, at de kan finansiere så store reformer, som hr. Gammelgaard her ønsker gennemført. Vi ønsker gerne så store reformer gennemført, og derfor ser vi i øjnene, at det kræver en anden finansiering.

Jeg vil gerne sige til hr. Arne Bjerregaard, at hvis vort ønske om beskætning af de nu skattefrie renteindtægter hos de skattefrie institutioner bliver opfyldt, så er vi af den opfattelse, at vi kan bruge disse midler til en bedring af de offentlige finanser og til finansiering af en skattereform. Vi må så finde den rette balance. Men foreløbig skal vi altså have nogen til at tilslutte sig denne beskætning.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Nu synes jeg, at vi skulle se at komme i gang med arbejdet med løsning af disse problemer. Vi har indledt det i skatte- og afgiftsudvalget, og jeg forstår på den positive holdning til løsning af det store problem, samspilsproblemet jo er, at vi kan komme videre. Lad os nu lade den principielle enighed være fremherskende, således at vi kan få gjort noget, få gået et stykke ad vejen, således at det dog lidt bedre end nu kan betale sig at forøge sin indkomst! Lad os nu se at komme i gang!

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg takker for et klart svar fra ministeren. Jeg vil gerne spørge, om det ikke er muligt af ministeren at få nogle eksempler på, hvorledes man fra regeringens side har tænkt sig at løse samspilsproblemerne, og hvad det eventuelt vil koste. Så kan vi bagefter overveje, hvorledes vi skaffer midlerne dertil.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

[Økonomiministeren]

Vi vil gerne bidrage til den undersøgelse i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingene.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af:

Forslag til lov om opsparingsfremme.

[Af Collet (KF) m.fl.].

(Lovforslag nr. L 171. Fremsat 31/3 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Lykkesøft):

Det konservative folkepartis forslag om opsparingsfremme er identisk med to tidligere forslag, der blev fremsat henholdsvis i første og anden samling af folketingsåret 1979-80. Forslaget er, så vidt jeg er orienteret, oprindeligt blevet udarbejdet af Danmarks Sparerkasseforening.

Forslaget går ud på, at enhver her i landet, som er fuldt skattepligtig, skal kunne indbetale indtil 30.000 kr. på en såkaldt opsparingsfremmekonto i et dansk pengeinstitut. Pengene skal være bundet effektivt i en 2-årig periode, og tilskrevne renter i denne periode inden for 6.000 kr. skal være skattefrie, og beskatning af renter ud over de 6.000 kr. skal først finde sted, når kontoen hæves. Formålet med forslaget skulle være at fremme den private opsparing.

Jeg må sige, at jeg er helt enig med min forgænger i de synspunkter, der er kommet til udtryk ved tidligere behandlinger, og jeg finder det særdeles tvivlsomt, om den ordning, som her er foreslået, vil medføre, at

opsparingsniveauet i samfundet ændrer sig. Men givet er det, at forslaget vil medføre en ulige fordeling af skattebyrden. Det vil først og fremmest være til gavn for personer med høj indkomst, idet de fortrinsvis har midlerne til at skyde ind på såkaldte konti. Det vil altså blive en ordning i stil med dem, vi har haft ganske mange af gennem årene og har foreslået endnu flere af gennem årene, hvor man præmierer overflytning af penge fra én konto til en anden. Det er et forslag, som vil medføre en skævere fordeling af skattebyrden.

Derfor må jeg, som det også tidligere er sket fra regeringens side, meddele, at vi ikke kan medvirke til at føje endnu en blomst til de mange mærkværdigheder, der er i indkomstskattesystemet.

Bakholt (S):

Jeg vil starte med at rose det konservative folkeparti. Det konservative folkeparti udviser en fantastisk virkelyst og initiativ, når det drejer sig om at finde forslag, der kan nedsætte skattebetalingen for visse samfundsborgere. Jeg vil ikke rose det konservative folkeparti for det forslag, som er fremsat her. Det er et typisk konservativt forslag, som har en række negative følgevirkninger og indeholder meget lidt positivt.

Forslaget vil for det første give et provenutab for det offentlige, det kan man ikke komme uden om, og der er ikke i den nuværende situation baggrund for at mindske det offentliges indtægter. Det vil sandsynligvis ikke øge opsparingen væsentligt, men det vil nok flytte nogle opsparingsformer. Der er nogle, der kan se fordele i at bruge den form for opsparing, som foreslås her, hvis den blev vedtaget, men der er ingen tvivl om, at der ikke bliver foretaget nogen større opsparing af den grund. Forslaget har heller ingen social balance. Tværtimod er der social ubalance i det. Det er folk, der har mulighed for at spare op og placere deres penge forskellige steder, der kan bruge denne ordning.

Vi må sige, at vi ikke kan støtte forslaget. Vi synes ikke, at dette forslag har nogen rimelig begrundelse, og vi må afvise det, som vi har gjort det ved tidligere lejligheder.

Fogh Rasmussen (V):